

SJABBAT SJALOM

Sjabbat Weekblad voor Nederland

Jaargang VII, Nr. 255

Parasjat Ekev

22 Menachem Av 5768
22/23 augustus 2008

Overzicht parasjat Ekev (Dewariem 7:12-11:25)

Indien Israël zorgvuldig is met het in acht nemen van zelfs die „kleine” mitswot waar men gewoonlijk „overheen loopt”, dan, zo belooft Mosjé hen, zullen zij het meest gezegende volk zijn op de hele wereld. Mosjé vertelt Bnei Jisraël dat zij het Land Kena'an stukje bij beetje zullen veroveren, zodat het land niet onder de voet zal worden gelopen door wilde beesten, in de periode dat de Israëlieten nog niet in staat zijn zich adequaat te organiseren en zich in het hele land te vestigen. Na de Israëlieten opnieuw te hebben gewaarschuwd om al de gehouwen beelden van de Kena'anitische afgoden te verbranden, wijst Mosjé er nadrukkelijk op, dat Tora on-deelbaar is, en niet vatbaar voor slechts gedeeltelijke gehoorzaamheid. Mosjé beschrijft het Land Israël als een land van tarwe, gerst, druiven, vijgen, en granaatappelen, een land van olie-opbrengende olijven en dadelhoning. Mosjé waarschuwt de Israëlieten niet hooghartig te worden, en te denken dat wat zij in Erets Jisraël hebben het resultaat is van hun eigen kracht en inspanning; zij moeten zich daarentegen herinneren dat het Hasjem was die hun welvaart en succes bezorgde. Evenmin dreef Hasjem de Kena'anieten het land uit wegens de rechtvaardig-heid van Bnei Jisraël maar veeleer wegens de zonden van de Kena'anieten; want de weg vanuit Sinai was een catalogus van kleine en grote zonden en opstanden tegen Hasjem en Mosjé. Mosjé bespreekt de gebeurtenis-sen nadat Hasjem de Tien Geboden had uitgesproken op Sinai tot in details, en hoe dat culmineerde in het om-laag brengen van een tweede stel Stenen Tafels op Jom Kippoer. Het heengaan van Aharon wordt vermeld, sa-men met de verheffing van de Leviëten tot dienaren van Hasjem. Mosjé wijst er op hoe de 70 zielen die afdaal-den naar Egypte, nu zo talrijk zijn geworden als de sterren aan de hemel. Na de goede eigenschappen van het Land Israël te hebben opgenoemd, spreekt Mosjé de tweede paragraaf van het Sjema' uit, waarin nog eens in het kort de beloning wordt genoemd die volgt op het houden van de mitswot, en de straf voor het niet houden daaraan.

Door Ohr Somayach in Jeruzalem, Israël

©1998 Ohr Somayach International - Alle rechten voorbehouden

Haftara Ekev (Jesjahoe 49:14-51:3)

Het verband met de parasja

Deze week is de tweede van de „Sjiva d'Nechemta” – de zeven weken van troost – die vorige week gestart zijn met *Sjabbat Nachamoe* en doorgaan tot de Sjabbat voor Rosj Hasjana. Er is geen rechtstreeks verband tussen de *parasja* en de *haftara* gedurende die weken.

Samenvatting van de parasja

De Profeet Jesjahoe troost Israël met de woorden: „En Zion zei: Hasjem heeft mij verlaten, mijn Heer heeft mij vergeten.” Het land Israël lag er verlaten bij en het Joodse volk zag geen reden tot vreugde. Zij bezagen hun eigen onrechtvaardig gedrag en bevonden het juist dat Hasjem hen in de steek gelaten had. Jesjahoe gaat verder: „Zoals een zogende moeder haar kind niet kan vergeten, zo zal Hasjem Zijn kinderen *Bnei Jisraël* niet vergeten.” Ook al gaan jullie in ballingschap, er komt een dag dat Israël weer bevolkt zal zijn. De volken van de wereld zullen Israël teruggeleiden naar hun thuisland. Hasjem zal Israël redden van haar vijanden. Hasjem zal de volken die haar gevangen houden, vernietigen. Jesjahoe waarschuwt het volk om zorgvuldig naar zijn woorden te luisteren, die door Hasjem zijn ingegeven. De Haftara eindigt met te zeggen dat Hasjem de Berg Zion zal troosten, door die als de Tuin van Eden te maken en vreugde en geluk en het geluid van gezang zullen er terugkeren.

Les uit de Haftara

De maand *Eloel* die aan Rosj Hasjana voorafgaat, is nog slechts enige weken van ons verwijderd. Laat de Haftara ons reeds nu inspireren tot een geestelijke verheffing voor de Hoge Feestdagen, die in september beginnen. Wij lezen hoe Jeruzalem weer zal worden bewoond met Joden die terugkeren uit de hele wereld. En wij zien hoe ook deze week weer een vliegtuig met enkele honderden Franse en Amerikaanse Joden naar Israël terugkeerden, om zich hier blijvend te vestigen. Laat ons Jesjahoe's profetieën over de toekomst omarmen, die twee en een half duizend jaar gelezen voorspeld waren!

Chassidisch inzicht in de parasja

Door Rabbi Shlomo Abramson

In onze parasja spoort Mozes zijn volk aan om nimmer te vergeten dat het G-d was Die hen uit Egypte haalde en Die hen door de woestijn voerde naar het Beloofde Land. Hij beschijft de woestijn als „die grote, ontzagwekkende woestijn.” De woestijn waar wij doortrokken voordat wij het Beloofde Land bereikten, symboliseert de toestand van de hedendaagse ballingschap. En het probleem met deze woestijn is dat wij er zeer van onder de indruk zijn. In onze ogen is hij „groot.” De grote, wijde wereld daar buiten is fantastisch, indrukwekkend, machtig en veel te overweldigend voor de Jood.

We vergeten dat de werkelijke *galoet* (ballingschap) mentaal niet beperkt is tot diegenen die in een negentiende eeuwse getto leven. De werkelijke ballingschap is de ballingschap binnenin, de ballingschap in onze hoofden en harten. De ballingschap die de niet-Joodse wereld zo geweldig vindt. Wanneer wij zo veel waarde hechten aan de buitenwereld, dan leven we nog steeds in een toestand van ballingschap en met een *galoet*-mentaliteit, onmacht waar we ons geografisch bevinden.

Wanneer we eenmaal begonnen zijn waarde te hechten aan deze woestijn, erodeert ons gevoel van eigenwaarde verder en verder en dan beginnen we deze woestijn niet alleen „groot” maar ook „ontzagwekkend” te vinden en zelfs angstaanjagend.

Ten einde ons land en ons volk te verlossen, moeten we eerst onze eigen zielen verlossen en ons eigen zelfrespect. Dat we maar nooit mogen vergeten waar onze ware kracht ligt. Wanneer we ons herinneren Wie ons uit Egypte voerde en ons door de woestijn leidde, en Wie werkelijk de Grote der Groten is, dan zullen we in staat zijn om werkelijk rechtop te lopen en voor altijd trots te staan. Met deze houding krijgen we de ballingschap uit ons, en met G-ds hulp, krijgen wij onszelf spoedig uit de ballingschap!

Sjabbat sjalom!

UIT DE TALMOED

Traktaat Eroeveen 43a

Laat hem vandaag komen!

„Zie, Ik stuur jullie de profeet Eliahoe voordat de grote en ontzagwekkende dag van Hasjem komt...”
(*Malachi* 3:23).

De G-ddelijke belofte dat de profeet zal verschijnen om de komst van de masjiach een dag vóór diens komst aan te kondigen, heeft een interessante voorwaarde ingebouwd: de Geleerden zeggen dat aan Israël gegarandeerd is dat Eliahoe niet zal verschijnen op *erev Sjabbat* (vrijdag) of *erev Jom Tov* [de dag voor een feestdag], wegens de problemen die dat zou veroorzaken. [Alle Joden zouden hun voorbereidingen voor Sjabbat verwaarlozen om de profeet te begroeten en te verwelkomen (*Rasji*).]

En de masjiach zelf? Kan hij wel op *erev Sjabbat* komen en veroorzaakt dat dan niet hetzelfde probleem? Nee, antwoorden de Geleerden. Met de komst van de masjiach zullen alle volken zich onderwerpen aan het Volk van Israël [en er zullen voldoende mensen beschikbaar zijn om de nodige voorbereidingen te maken (*Rasji*)].

Op vele plaatsen in de Talmoed en Midrasj wordt gesproken over het belang van de komst van Eliahoe. Eén daarvan heeft te maken met het woord *teikoe*, dat in de Gemara gebruikt wordt als een probleem onopgelost blijft. Volgens de traditie is het woord *TelKOE* een afkorting van *Tisjbi Jetareets Koesjot Oeba'ajot* – [Eliahoe] de Tisjbiet zal alle tegenstrijdigheden en onopgeloste problemen oplossen [de letters J en I zijn in het Hebreeuws hetzelfde]. Die grote dag, als Eliahoe komt, zullen al onze vragen worden beantwoord en alle problemen worden opgelost.

Het gebeurde eens op een *erev Sjabbat* dat studenten hun grote Tora-leider hoorden bidden voor de onmiddellijke komst van Eliahoe, om het einde van de lange ballingschap aan te kondigen. „Maar Eliahoe zou toch niet komen op vrijdag?” wierpen zij hem tegen.

Wij hebben Eliahoe dringend vandaag nodig,” legde hij hen uit. „Maar jullie hebben een goede vraag gesteld. Dus als Eliahoe komt, zal hij jullie vraag beantwoorden, zoals hij alle andere vragen zal beantwoorden.